A JEWISH CANADIAN DAILY Circulated All Over Canada And Abroad

THE HEBREW JOURNAL

דער אידישער זשורנאל

CANADA

VOLUME VII No 2645 Toronto Monday March 29 1920 י. ניסן תר"פ. מאנטאג דער 29-טען מערץ, 1920. PRICE TWO CENTS

N.Y. Public Library 476 Fifth Ave.

פיערע טויט פון שטורם ווינטען אין דער שטאאטען

געפעהרליכע שטורם ווינטען מאכען מיליאנען דאלאר שאדען

הונדערטער פארוואונדעטע. — פיעלע טויטע. — טויזענטער היימלאוז פון משונה'דיגע שטורעם ווינטען אין מיטלע וועסט.

שיקאגא, מערץ, 28.

הונדערטער מענשען פארוואונדעטע, און היפשע צשהנדליגע טויטע, און שווערע מיליאנען דאלאר שאדען האבען פארורזאכט שטורעם האט ארונטער־גערייסען טרעמס פון קירכען וואו עס האבען זיך געפונען קלאקען וואס וועגען איבער א טאג פונט.

די פארוואונדעטע זענען אזוי פיעל, האט די חרוב געוואָרענע געגענדען האבען ארויסגעשיקט א היתפס עשריי נאך מעדיצינישער הילף.

פיעלע פרוואס היזער און שטאדטשע געביידען זענען פארוואונדעלט געוואָרען אין האספיטעלער צו העלפען אלע יענע, וואס מען קאן נאך העלפען.

הורכן אין אהייא.

דייטאן אהייא, מערץ, 28.

ארום אכט א זייגער היינט אין אונזער זענען אכט מענשען געטויטעט געוואָרען אין היפשע עטליכע פארוואונדעט פון א ציקלאן וואס איז דורכגעלאפען דיעזע גע־גענט. דער שטורם איז געווען אויסגע־שפרייט אויף א שטרעקע פון אכטצעהן צוואנציג מייל.

הויכע געביידען ליידען צום מעהרסטען.

קירכען און אנדערע הויכע געבויטען האבען געליטען צום מעהרסטען. דער שטורעם האט ארונטער־גערייסען טרעמס פון קירכען וואו עס האבען זיך געפונען קלאקען וואס וועגען איבער א טאג פונט.

די פארוואונדעטע זענען אזוי פיעל, האס די חרוב געוואָרענע געגענדען האבען ארויסגעשיקט א היתפס עשריי נאך מעדיצינישער הילף.

פיעלע פרוואס הייזער און שטאדטשע געביידען זענען געוואָרען אויסגעריסען.

הונדערטער מענשען פארוואונדעט געוואָרען די שטאאטען אין דער מיטלע, אינדיאנא, מיזזורי און וויסקאנסין.

פארשטערטלאך פון שיקאגא, עלדזין, דזשאיליעט, און אנדערע געגענדען וואס געפינען זיך אין מערב זיינס פון שטאדט זענען אין גאנצען חרוב געוואָרען. הונדערטער זענען איבערגע־שטרט געוואָרען. הייזער זענען איבערגע־שטרט געוואָרען, אייזענבאהנען זענען געבליבען שטעהען אויס מיטן א געהאן אין אזא געפעהרליכען וויינט. אין דער גאנצער געגענט זענען די טעלעגראף און טעלעפאנען פארבינדונגען איבערגעריסען געוואָרען. אין מעלראז, פארק זענען גע־בליבען געוואָרען עלף מענשען. זיבען האט מען שוין געפונען, און די איבריגע זיינען זוכט מען ערשט.

קלאוק מאכער באשליסען איינצו־פיהרען וואך ארבייט צום קומענדען סעזאן

פראגע וועגען שטיצען דעם מיליאן דאלאר קעמפיין אפגעלייגט א צו ספע־ציעלער פארזאמלונג. — זוניאן רופט מאנופעקטשורערס צו א קאנפע־רענץ.

צום קומענדען ווינטער סעזאן ווייטען א גרויסער מאס האט צוגעהערפען דער פאקט וואס די לעצטע פארהאנדלונגען האבען געפיהרט צו א פיעלזייטיגער פאר־שטענדיגונג וואס האט אנגעהאלטען איבער דער גאנצער צייט פון פאנטראקט.

„עס מוז אויך צוגעגעבען ווערען", האט מר. קאלדוועל, דער טשיף מנהיל פון דער אסאסיאיישאן, „אז מיר, ווארמאן, דער טשיף מנהיל פון דער אסאסיאיישאן האט זיך נים בא־נוצט מיט קיין פארוורטיילען זענען דער יוניאן אן אז אלע סכסוכים וואס זענען פארנעקומען אין פארלויף פון דער גאנ־צער צייט זענען „ישר'דיג געשליכטעט גע־וואָרען.

„דאס האט געפיהרט הערצו אז די מאנופעקטשורערס זאלען אנהויבען אנ־דערע קוקען אויף דער יוניאן אז כוח כל־סוף איינזעהען דאס עס איז אין די איכ־טערעסען פון דער אינדוסטריע אויפצו־האלטען אויף וויטער די פארשטענדיגונג.

„וואס אנבאלאנגט דער פארערונג פון וואך ארבייט האבען מיר בא־האנדלט דאס אויסגעטראגען אין א־איצט איז געווען פיעל איבערטרייבען און א סך וועלען איצט גאר נים ארויסשטעלען זיין געגענשטאנד צו דער פארערונג".

מר. קאלדוועל האט דארום אויס־גערייקט די האפענונג אז די וואך־ארבייט פארערונג וועט גאנץ הייסט נאכגעגעבען ווערען.

ווילען נים שטערען דעם סעזאן.

עס איז געהאנדעלט געוואָרען די פראג־נע וואס די ארבייטער זאלען טון איצט אין די שעפער בייס מאכען די דיפליציטס אין די סעפעלס. עס איז באשלאסען גע־וואָרען צו ארבייטען פון וואך אנ־דערע שכירות זאלען דערווייל זיין פופציג־דאלאר א וואך. די שטענדיגע פריזיגן אויף דער צוקונפט וועלען איינגעשטעלט ווע־רען בייס קאנפערענץ.

קלאוקמאכער וועלען געבען א טאג ארבייט פאר די מלחמה ליידענדע.

צום מיטינג איז אויך געקומען א קאר מיטע פון דעם מלחמה קאנפערענץ מיט דער בקשה דאס די יוניאן זאל מיטהעלפען אין דעם מיליאן דאלאר קאמפיין. די קאר מיטע איז באשטאנען פון מר. מאהיס גאלדסטיק פרעזידענט פונ'ם קאנפערענץ, מר. ה. ווייניבערג, געזעטעגער טרעזשור־ער, און מר. סעם קרוגער, איינער פון די טעטיג מיטגליעדער אין דער עקזעקו־טיווע פונ'ם קאנפערענץ.

עס האט זיך געהאנדעלט וועגען א פראן דאס אלע ארבייטער זאלען באשליס־סען צו ארבייטען א גאנצען טאג פאר דעם קעמפיין. עס איז אבער באשלאסען געוואָרען אפצולייגען די פראגע אויף א ספעציעלער פארזאמלונג וואס וועט גע־האלטען ווערען חול המועד פסח.

מוראדיגע שלאכטען אויפ'ן פוילישען שלאכטפעלד מיט באלשעוויקעס

וואַרשא, מערץ, 28.

קאמוניקאציעס וואס זענען ארויסגע־געבען געוואָרען פונ'ם פוילישען מלחמה הויפט קוואַרטיר לייטע דאס צווישען די פוילישע ארמייען מיט די באלשעוויקעס נעהמען איצט אן געפעהרליכע שלאכטען, אבער די פוילישע ארמייען איז דערהייל געלונגען צוריקצוהאלטען די באלשעוויס־טישע אטאקעס.

דיה וויפט געוויזט וואס די באלשע־וויקעס וועגען אן איז אויף דער שטאדט קאמענעץ פאדאלסק.

די קאמוניקאציע זאגט דאס די באל־שעוויקעס געבריכען ארטילעריע פייער געפאנצערטע וואגאנען, לויפט שיפען און פארשיעדענע אנדערע מיטלען.

אויפ'ן צפון זייט פונ'ם פראנט האט בען די באלשעוויקעס געמאכט אן אטאקע צווישען דער דווינא און דעם טייך בערע־זינא. די פאייאקען האבען דארטען גע־מאכט א קאנטר־אטאקע.

ווילען פארבאפען מאזיר.

אין דער גענעגט פון מאזיר האבען די באלשעוויקעס געבראכט א שטארקע אר־טילעריע און באוואפענטע אייזענבאהנען.

נייער דייטשער קאבינעט פארמירט.

בערלין, מערץ, 28.

נעכטען איז אנגעזירט געוואָרען דאס עס איז פארמירט געוואָרען א נייער דייט־שער קאבינעט מיט הערמאן מיללער אלס פרעמיער און אויסלענדישער מיניסטער. דער ארבייטס מיניסטער איז הער שלייכ און דער מיניסטער פון עקאנאמיע איז הער שמידט. אלע דריי זענען סאציאלס טישע פארשטעהער.

נאך איינער פון די טראנטער געגיאנערען באפרייט

הערן שטראנסמאן, איינער פון די טראנטער געגיאנערען, ווערטער איז געווען צווישען די וואס זענען ארעס־טירט געוואָרען פאר גלס אויספאלגען גע־מיסע פוליטערישע רעגיראנגען אין בא־פרייט געוואָרען אין אן איינגע טעג שפעטער וועט ער שוין זיין אין טראנטא.

דער פאטער פון לעגיאָנער שראנס מאן האט געכטען דערהאלטען א טעלע־גראמע דאס זיין זוהן געפינט זיך שוין אין סט. דזשאהן, נאוא סקאטיא אין אן מיטוואך וועט ער שוין זיין אין טראנ־טא.

טראנטער לעגיאָנערען צוריקגעקומען.

א טערעגראמע וואס מיר האבען דער־האלטען היינט ארום צוויי א זייגער פאר־טאג לויטעט ווייס אזגט.

„סט. דזשאהן נ. ב. מערץ, 28.

מיר זענען בשלום אנגעקומען אין קע־נערע. פ. פוהרמאן 59 וואהן סיטריס. ב. געלפאנד, ה. שטראנסמאן, אידישע לעגיאָנערען.

טראנטא וועט רוקען דעם זייגער

אנפאנגענדיג פונ'ם 1-טען מאי וועט דייט טארט טראנטא נאכאמאל אנגעד־מען די ווילט צייט, אין איבערהלטען דעם זייגער מיט א שטונדע שפעטער, ווי אנצופאנגען דעם טאג מיט א שטונדע פריהער.

דעם דאזיגען באשלוס האט ארויס־געגעבען מעיאר טשוריטש. דער מעיאר האט ערקלערהט, אז א סך איינפארוור־כע קערפערשאפטען האבען זיך געווענדעט צו איהם ארויסצוגעבען א פראקלאמאציע אז אן ער איז מיט זיי איינשטימיג.

דער מעיאר האט אויך ערקלערהט אז אלע גרעסערע שטעדט נעהמען אן דיי זי־מערדיגע צייט אין אז טראנטא וועט נים אפשטעהען. ער האט אויך ערקלערהט אז מאנטרעאל, אטאוואַ און קוועבעק וועלען אנגעהמען דיי נייע צייט אין זעלד־בען טאג.

זוכען א פלאץ פאר'ן נייעם האספיטעל.

היינט 4 א זייגער נאכמיטאג וועט געהאלטען ווערען א באראטונג פון דער קענעדער נאציאנאלער קאמיטע, וואס גיט זיך אפ מיט גייסטיגער היגיענע פאר גייסטיג קראנקע. וועגען דער פראגע, וואו עס זאל אין טראנטא אויסגעבויט ווערען דאס נייע האספיטעל וואו עס דאר־פען אריינגענומען ווערען מענשען וועמען מען פארבעטיגט אין מישונעת. ביז איצט איז געווען אזא האספיטעל אויף נארוויי עוו. אין טריניטי פארק. די באארד אף הערטס האט עס פארמאכט ווייל די גע־ביידע איז שוין צו אלט. די נייטיגקייט אין אזא האספיטעל איז אבער גרויס און עס איז באשלאסען געוואָרען אויסצובויען א נייע געביידע. אין פאן איז, איז זעלבען פארק זאל אויסגעבויט ווערען דאס נייע האספיטעל.

איינוואוינער פון נארוויי עוו. זי־בען אבער צי באאיינפלוסען די שטאדט אפרוואַרטונג נים צו בויען דארטען ווייל עס טרעפט פיעלע מאל דאס די מישונעס מאכען אזעלכע אמערריכע קולות דאס עס איז אוממעגליך צו שלאפען ביינאכט.

אינדיאנער ליידען אויך נים די הייצע.

וואשינגטאן, מערץ, 28.

קאנסול סמיטה אין קאלקוטא האט געלאזט וויסען דעם סטייט דעפארטמענט דאס די רעגיערונג פון אינדיען האט בא־שלאסען נים ארויסצולאזען קיין דייטשע איינוואנדערער אין די קומענדע פיעל יאהר.

רעגיערונג באגנבה'ט.

ווינניפעג, מערץ, 28.

טשעק אויף דער סומע פון צעהן טויזענט דאלאר וואס האבען אויסגעלצאהלט ווערען אין באשטונג פון דער קענעדער אקספעדיציע אין פראנקרייך צו פיהרען זיינע אויסגעלאזענע טרופען אהיים.

היינט אוועגט ווערט אויפגעפיהרט א. ריינוויינס דראמא

א דראמע וואס איז ליטעראריש און צו דער וועלט־צייט לעבעדיג, מארערן אין רוח פון בילוקיים, און ווערט בא־האנדעלט אן אינטערעסאנטע פראבלעם פון אסימיליאציע, געשעהען בון א. ריינוויין (ווערעטאר פון „אידישע זשורנאל") וועט היינט אוועגט אויפגע־פיהרט ווערען אין „נייטשאבעל" טעאטער.

דער נאמען פון דער דראמע איז „דער אסימיליאטאר", און דאס איז דער ער־שטער פארזוך פון א. ריינוויין אויפ'ן דראמאטישען געביעט.

זיינס עס איז באקאנט געווארען אז „דער אסימיליאטאר" נעהמט אויפגעפיהרט ווערען אין היינען אידישען טעאטער, האט עס ארויסגערופען א גרויסען אינטערעס ביי אלעמען.

אלע קענען א. ריינוויין באנאכטען פיבליציסט און בלל טויער, דעם טריבונע דערנער און זשורנאליסט, און מען ער־וואַרטעט דארום מיט אינטערעס צו באַ־קענען זיך מיט א. ריינוויין דעם דראַ־מאטורג, וועלכער מאכט היינט ווערט־שטער פארזוך פון א. ריינוויין אויפ'ן דראמאטישען געביעט.

טעקסעס וועלען זיין מיט צוויי טיל טייערער פון לעצטען יאהר

טראנטער גאסען צו שמאל פאר א טאפעלען פארקעהר.

אויב דער סיטי האנסיל וועט אנ־נעהמען פינאנץ קאמישענער בהרדזשא'ס דעקאמעדאציע דאן ווערען די טראנטער טעקס צאהלער דארפען היינטיגעס יאהר צאהלען מיט צוויי מיל טייערער אויפ'ן דאלאר לויט דעם וויפיעל זיי האבען גע־צאהלט לעצטען יאהר. פאר־א יאהרען זענען די טעקסעס געווען 28 מיט א דאלאר בען מיל און הייר יאהר זענען דער 28 מישאנער מוזען די ביינער צאהלען 30 מיט א דאלבען.

דער דאזיגער חשבון איז פון קאמי־שאנער נעמאכט געוואָרען נאכדעם ווי דער קאנסיל און באארד אף קאנטראל האט בען זיינט די לעצטע פאר וואבען זיך ארומגערעדענען מיט מיט די פארשיעדענע שטאדטישע דעפארטמענטען. זוכענדיג ארונטערצוריכטען אזוי פיעל פון זייערע אריינגעגעבענע בודזשעטען.

וויפיעל די העכערונג וועט אנטרעפען לויט דעם חשבון זיי עס ווערען גע־מאכט די צאהלונגען צום אסעסמענט דע־פארטמענט וועט אויסקומען דאס די טעקס צאהלער וועלען דארפען היינטיגעס יאהר צאהלען טייערער מיט א דאלאר אויף יע־דע פינף הונדערט דאלאר, דאס הייסט אויף א היין וואס איז באשטייערט אויף פינף הונדערט דאלאר, האבען די טעק־סעס לעצטען יאהר געווען אויף $28.50 מעלדען זיין היינטיגעס יאהר 30.50. און אזוי כסדר.

די הכנסה פון דער שטאדט וועט היינטיגעס יאהר זיין מי טאן ערך 21 מי־ליאן דאלאר מעהר ווי לעצטען יאהר. אבער דאס נעהמען זיך דערפון וואס עס זענען צוגעקומען נייע הייזער, פון וועל־כע קומט ארויס ארום זיבען מיליאן דא־לאר, פון איינקום שטייער, געשעפטס שטייער א. ד. ג.

די שטאדט האט היינטיגעס יאהר נים געשאצט די ווערט פון די הייזער מעהר ווי זיי זענען געשטאנען לעצטען יאהר.

נייע רעגולאציעס פאר די גאסען.

דיס אלים קאמישענערס האבען הע־קאמענדירט אז אין זעקס גאסען פון טאר־ראנטא וועלכע זענען צושטאמל פאר א טאפעלטען פארקעהר זאלען אויטאמא־ביליען מענען פאהרען לויט אין איין ריכ־טונג, אויך אז אויטאמאביליען זאלען נים טארען פארבייבען מעהר ווי צוויי שטונדען שטעהען אויף געוויסע גאסען.

דזוכאבארען פארלאזען קענעדע

דזוכאבארען, קאסה. מערץ, 28.

דזוכאבארען פון דיעזער געגענט הע־מען די רעגיערונג ווייל צווייגען אויפצו־געבען זייערע אייגענע שטיקע און אויב־פיהרען פאלקס שולען זענען גרייט צו פארלאזען זייערע הימען אין קענעדע און אויסוואנדערען נאך די פאראייניגטע שטאאטען. איינגע פון די דזוכאבארען פארשטעהער האבען ערקלערהט, אז זי האבען זיך געווענדעט צו דער רעגיערונג פון די פאראייניגטע שטאאטען נאך אן ערלויבניש צו פיהרען זייערע אייגענע שו־לען און די רעגיערונג האט זיי דאס ערל־לויבט. זיי האבען ערקלערהט אז זיי דענקען דערפאר אין ניכטן אויסציאמאב־דערען נאך אלבאמא סטייט.

די קענעדער רעגיערונג האט לעצ־טענס אנגענומען א באשלוס אז די דזוכא־בארען מוזען איינפיהרען רעגיערונג'ס שו־לען. די פיהרער פון די דזוכאבארען זע־נען באשטראפט געוואָרען מיט געלט שטראפען פאר נים אויספאלגען דער רעגי־ערונג'ס פארארדנונג.

קוילען פיהרער רעדען שוין וויעדער וועגען סטרייקען

די יוניאן פון קוילען פיהרער און האפען ארבייטער האט באשלאסען צו שיי־קען אן אולטימאטום צו די באלעבאטים אין פאל זיי גיבען נים נאך די געשטעל־טע פארערונגען דאן ווערט דעם 1-טען אפריל ארויסגערופען א סטרייק פון אלע ארבייטער.

די האפען ארבייטע פארערען א דאלאר א שטונדע און אן אכט־שטוני דיגען ארבייטס טאג.

די קוילען פיהרער אהערען פון 30 ביז 36 דאלאר א וואך אלס א מינימום לוין און די זעלבע ארבייטס שטונדען.

דער פארשטעהער פון דער יוניאן האט ערקלערהט, דאס די באלעבאטים זענען געלאדען געוואָרען צו א קאנפערענץ אבער זיי האבען נים געגעבען קיין ענט־פער.

קענעדער טבואות ווערען געהען נאך אייראפא.

דר. דזשיי. ז. ראבערטסאן האט אין א רעדע פאר דער באארד אף טרייד גע־זאגט אז אויב עס זאל פאסירען דאס אמעריקא און קענעדע זאל היינטיגעס יאהר נים האבען קיין געהעטעניש אויף טבואות אויפ'ן אייראפעאישען מארק.

תבואות דאן וועט אויסקומען אז דאס קע־נעדער פאלק זאל מיזען הונגערען, וואהרס אייראפא פארברויכט זעהר פיעל, פראָ־ווינצירט גאר ווייניג, און מיטעל אייראָ־פא וועט היינטיגעס יאהר צוגעלען גרויסע פרייזען פאר קענעדער תבואות.

די הינע פארטער וועלען דארום בע־סער זוכען צו פארקויפען זייערע אויבריגע תבואות אויפ'ן אייראפעאישען מארק.

דר. פאלגרייכע ארבייט פאר דעם אידישען אינסטיטוט

די ארבייט וואס ווערט אנגעפיהרט צווישען דער אידישער וועגען פאר אן אייגענעם גרויסען אינסטיטוט אויפ'ן געלבען מאסשטאב ווי די נים־אידישע יאנג מענס קריסטשען אס'ן, נעהמט אן מיט גרויס ערפאלג. היפשע עטליכע טיי־זענט אידישע יונגעלייט און מיידלאך האב־בען זיך פארשריבען אלס מיטגליעדער. דער פאנד וואקסט און די איניציאטארען האפען דאס גאר אין ניכטן וועלען זיי קא־נען איבערנעהמען דעם ראיעל טעמפעל בילדונג וואו די אינסטיטוציע זאל אנען האבען אלע נויטיגע באקוועמליכ־קייטען.

אינטערעסאנטער אוועגט.

נעכטע זאוועגט איז געהאלטען גע־וואָרען א דעבאטע אונטער דער אויפזיכט פון דער י. מ. ה. א. וועגען דער פראגע צו איז נויטיג אין קענעדע א סענאט. די אטאטען זענען געוואָרען שולדיג דאס דער גרויסער אין קענעדע אין אזא פאל אין דעם גרויסען עולם וואס האט זיך געפונען אין גערייכט בין זיי האבען אלעמען פארטריבען.

די פארקלאגטע וועלען באקומען זייר ערג פארציעס דעם 6-טען אפריל. דער־ווייל זענען זיי אפגעפיהרט געוואָרען אין ארעסט. א פארשלאג צו באוויליגען זיי בייל איז צוריקגעוויזען געוואָרען.

דזשורי בעט רחמים.

צוזאמען מיט זייער אורטייל האט די דזשורי אויך ארויסגעגעבען א בקשה דאס די אנגעקלאגטע זאלען באקומען קרייגע שטראפען.

אומרוהען ביים משפט פון די וויניפע־גער ארבייטער פיהרער

קלאגטע. — רעקאמענדירט רחמנות שטראפען. — אלדערמאן היפס באַ־רייט.

וויניפעג, מערץ, 28.

אין פארלויפע א מיספרשטענדניש וואס איז פארגעקומען אין גערייכט ביים משפט פון די זיבען אנגעקלאגטע ארבייטער פיהר־ער, וואס זענען געמשפט געוואָרען אויף דער קלאגע פון אויפהעצענדער קאנספי־ראציע זענען פארגעקומען גרויסע אומרו־הען, ערשט ווען א סקאנדאל מיט פאליי־ציי האט ארומגערינגעלט דאס גערייכט זאל איז געלונגען איינצושיילען די דעמאנ־סטראנטען.

האבען געמיינט אז זענען פריי.

פוליעב א טעות האט זיך פארשפרייט אלגנ צווישען די אנוועזענדע אין גע־ט, דאס די אנגעקלאגטע זענען פריי־וואָרען, אין גערייכט האט אויסגעברא־ן א שטולעם פון אפלאדיסמענטען און א ווילדער הורא געשריי.

דזשאסטיס מעטקאף האט געגעבען א באפעהל ארויסצוטרייבען אלע מענשען ין גערייכט, ווען דער סקאנדאל פארהיצ־ט געקומען דורכפיהרען דעם באפעהל, איז ערשט דאן ארויסגעגעבען אלע מענשען אין גערייכט אין דער־ווייל איז געלונגען אין דער־ווייל איז געלונגען אין דער־ווייל איז געלונגען